

Izhaja vsako soboto zjutraj. Vsaka druga številka ima poučno zabavno ilustrirano prilogo „Družinski Prijatelj“. Uredništvo „Zarje“ je v Trstu Via dell'Acquedotto št. 91. (prilijče). Tja je treba nasloviti vse rukopise, ki naj se objavijo v listu ali pa v prilogi „Družinski Prijatelj“. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu, ulica delle Poste št. 9. Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ s prilogo je za vse leto naprej po pošti K 6.— za pol leta K 3. Posamezne številke po 6 v. Cena inseratom je 10 vinarjev za enostopno petit vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust. Poštno-hranilnišnega računa št. 64139.

Slovenci na razstavo v Prago!

Matička Praga, sree vsega Slovanstva se je zopet odela v slavnostno krilo in slavi prelepo slavje. V njej se zbirajo tisoči in tisoči raznih narodov, da so svedoki najlepših dnov češkega naroda, ko se v praški razstavi prelestno zrcali kulturna in gospodarska moč najnaprednejšega izmed slovanskih plemen. Nad 150 velikih kongresov se vrši letos v Pragi iz vseh koncev Evrope prihajajo v Prago občudovalci slovanskega uma in napredka. Izmed Slovanov najštevilniše posečajo praško razstavo severni Slovani: Rusi in Poljaki. Samo med Slovenci vlada nekako mrtvilo glede praške razstave, in da se temu odpomre, je iz čeških vrst samih izšla akcija, ki ima Slovence privabiti na razstavo.

Osreduja zveza društev „Českých Baráčníků“ v Pragi, ki jej je glavni smoter gradnja čeških šol v obmejnih krajih in negovanje slovanske vzajemnosti je pričela akcijo za izlet Slovencev v Prago ter z vsemi pripravljalnimi deli poverila svoja člana g. Beneša in Krašovca.

Izlet Slovencev v Prago se vrši 16. julija t. l. in sicer po sledečem vzporadu:

16. julija: izletniki se zberó po 5. popoldne v hotelu Štrukel v Ljubljani. Tu jim praški odposlanec izroči izletne znake. Odhod iz Ljubljane južni kolodvor ob 7.35 zvečer.

17. julija: ob 6. uri zvečer prihod v Plzenj. Pozdravni govor v Meščanski Besedi. Prenočimo v Plznju.

18. julija: ogledamo si znamenitosti: najslavnejšo pivovarno na svetu, ogromne Škodove topove, trgovsko akademijo, trg. zbornico, mestno gledališče; pogoščenje v češki pivovarni. Zvečer koncert in gledališče. Prenočevanje

19. julija: odhod iz Plzna ob 9. dop., prihod v Prago ob 12. popoldne v razstavo. Slavnostna razsvetljava na razstavišču.

19., 20., 21. julija ostanemo v Pragi ter si razven razstave ogledamo vse večje znamenitosti: Kralj. grad, vrh Petrin kjer je svetovnoznani stolp Eiflov v Parizu, slovanski narodopisni muzej, vseučilišče, tehniko, poljedelsko visoko šolo trgovsko akademijo, prvostolno cerkev sv. Vida, tovarno za sokolsko orodje I. Vindyš, Slavin-grobovje čeških velmož, narodno in vinogradsko gledališče, mestne elektrarne, vodovodne naprave itd.

LISTEK

Evgenija.

(Noveleta. Spisal Starogorski).

III.

Minilo je celih štirinajst dni. Olvinski je poslal Evgeniji pisemce, da mu je nemogoče priti. Iz službenih oziróv se je odpeljal v drugo mesto. Gledal pa bo, da se čim preje povrne. Nato so še sledili pozdravi na mamo in Evgenijo. Njo je še posebej prosil naj ne občuje z Razborskim.

In danes se je vrnil. Bil je pri Evgeniji, a je šla na sprehod, je rekla služabnica. Istotako gospa mama. Šel je v mestni vrt in se vsedel v skrit kotichek. Hotel je nemoten čitati.

Iz čitanja ga prebudi ženski smeh. Ne dal bi zanj ničesar, a radoveden, kaj tako veseli nepoznano damo, pogleda. Oddaljeno kakih trideset korakov proč vidi sedeti svojo Evgenijo in poročnika Razborskega. Kri mu zastane v žilah, ustnice se mu pričenejo tresti. V nogah je čutil slabost in nehote je zopet sedel.

Njegova Evgenija je kramljala z drugim, sama, v mestnem vrtu! Gorelo je v njem. Glej ju, objela ga je. Več ni hotel gledati. To je značaj in zvestoba ženske.

22. julija: Ob 8 zjutraj odhod z parobrodom v vinorodni Melnik, kjer si odledamo velikanske kleti kneza Lobkovic, višjo vinorejsko šolo, tovarno za sladkor, ki se prideluje iz repe itd. Ob 5. pop. odhod v Prago, kjer zopet prenočimo.

23. julija: ob pol 11. dop. odhod iz Prage ob 1. uri pop. prihod v Tabor. Tu si ogledamo kralj. češko gospodarsko akademijo, glasoviti muzej, prekrasni sokolski dom, tovarno za umetna gnojila itd. Odhod iz Tabora ob 9. zvečer. Prihod v Ljubljano 24. julija ob 6.50 zvečer.

Izlet se bo vršil ako se priglasí vsaj 40 udeležencev kar se skoro lahko z gotovostjo računa. Preskrbljeno je, da bodo imeli slov. izletniki svoje posebne vozove, ki bodo imeli napis „Slovenci na razstavo v Prago“. Posebno je pa važno dejstvo da bodemo Slovenci povsod na Češkem dostojno sprejeti po raznih odličnih korporacijah in društvih. Izlet bo vodil mlad energičen gospod, ki že več let biva v Pragi ter je češčine kot slovenščine več. Vdeleženci lahko vstopijo na vseh postajah od Ljubljane do Celovca na vlak, ki odhaja 16. julija ob 7.35 zvečer iz Ljubljane.

Izleta se lahko vdeleži vsakdo brez prazlike spola in stanu.

Ker je izključeno vsako dobičkolovstvo in je akcija za izlet izšla iz zgolj rodoljubnih čustev je tudi mogoče, da so stroški za izlet tako nizki, da bi posameznik gotovo potrošil več kot dvojno svoto. Cene izletu so:

v III. razredu 120 K, v II. razredu 140 K.

Najširšim vrstam slovenskega naroda je tako vdeležba omogočena. V tej ceni je obseženo: vožnja tja in nazaj in ves čas bivanja na Češkem 3 krat dnevna hrana in prenočišče. Hrana in prenočišče bo v hotelu prve vrste. Hrana bo obilna in po načinu table d'hote. Izletniki torej nimajo nobenih drugih izdatkov. Prijave naj se pošiljajo najdalje do 5. julija na naslov: Gospod Eman Beneš-Malostransky, spisovatelj, Praga VII. Skalecká ul. 355. Zajedno s prijavo se mora poslati zavek 10 K ter naznaniti, na kateri postaji želi izletnik vstopiti. Najdalje do 12. julija t. l. pa mora biti doposlan a naslov g. Beneša ostali znesek 110 oziroma 130 K. Na poznejše prijave se ne bo možno ozirati. Vsa v to stroko spadajoča pojasnila daje podpisana zveza. Na svidenje dne 16. julija v Ljubljani!

Praga, dne rožnika 1908.

Osred. zveza društev „Českých Baráčníků“.

Olvinski je bil mož, ki se je znal premagovati. Obsedel je nekaj trenutkov in zopet je bil hladen in miren.

„Kaj se bom jezil radi ženske! Pusti jo in bodi mož. Ali naj poročim tako stvar in si nakopljem večno nesrečo! Hvala usodi, hvala naključju, ki mi je pokazalo to, dasiravno bi raje proklel vse . . . Hm, ampak dokazati se ji zopet ne bo dalo, ne njej ne njeni materi. Ko pridem tja se dela tako, da me omami in konečno še sam sebi ne verjamem, da bi to ona storila. Treba res dobiti stvarne dokaze.“

Olvinski je imel s sabo ročni fotografski aparat.

„Kakor nalašč, da sem ga vzel s sabo. Saj rečem, usoda me štiti!“

Pripravil ga je in se na tihem splazil za grmovjem bližje. Stisnil je, vratca so skočila gor in dol ravno takrat, ko sta se zopet objela. Nato je aparat miroval. Olvinski se je zlobno smejoč splazil iz vrta, da ga nista opazila.

„Camera obscura, ha, tam te imam zaprto, nezvesto dekle. Dolg čas ti nemore biti, saj je on tudi zraven. Poljubljajta se, kolikor vama drago!“

Doma se je takoj spravil na delo. V treh dneh so bile podobe gotove. Videlo se je različno kako ob ema in poljublja Evgenija poročnika. Sam se je veselil lepe slike.

Politične vesti.

PREMIRIJE NA VSEUČILIŠČIH.

Zastopniki svobodomiselnega dijaštva z Dunaja, Inomosta in Prage so se posvetovali o položaju. Izjavili so, da če moti jeseni katoliško dijaštvo Wahrmondova predavanja, so pripravljene nov štrajk. Sedanje stanje smatrajo le za premirje. Na inomoškem vseučilišču so pričeli predavati 24. t. m. „Hlas“ poroča, da Wahrmond ne bo predaval v Pragi, marveč da dobi enoletni dopust, ob katerem bo bival v Parizu. Na to bo pa pozvan na dunajsko vseučilišče za profesorja pravne filozofije.

SLOVAŠČINA V OSTROGONSKEM SEMENIŠČU.

Primas Vaszary je ukazal, da se uvede slovaščina obligatorično v semenišče tudi za mažarske semeniščnike.

BOJ V TEHERANU.

Dne 23. t. m. zjutraj so obkolili Kazaki v Teheranu parlament in mošejo poleg zbornice. Zahtevali so, naj izroči zbornica nekaj oseb po šahovi zahtevi. Zbornica je odklonila zahtevo. Člani političkih klubov so streljali na vojake in jih več usmrtili. Ob 9. je došlo iz šahovega tabora ojačenje s topovi. Teheranske vhode in ceste so zasedli oddelki strojnih pušk. Ob 8. so začeli vojaki streljati na parlament iz pušk, ob 9. pa s topovi. — Vojaki so navalili na parlament, ga osvojili, zasedli in oplenili. Veliko poslancev je ubitih in ranjenih. Trg pred parlamentom je pokrit z mrtvimi vojaki, poslanci in konji. Za šaha so se izjavili v Tebrisu plemiči, mohamedansko svečeništvo ter osebe, ki so pripadale prekujijski stranki. Brzojavili so šahu, da mu hočejo služiti. Izjavljajo, da je provzročilo vstajo nekaj oseb, med njimi generalni gubernator.

MORILEC GALIŠKEGA NAMESTNIKA.

Zagovorništvo Siczynskega sta prevzela poslanca Lewicki in Okuniewski in odvetnik Starosolski. Poslanec dr. Lewicki se je posvetoval s senatovim predsednikom Przyłuskim, ki bo vodil razpravo. Razprava bo trajala dva dni, dasi je objavljeneh le malo prič.

Pismonoša mu prinese pismo.

Pisala je mati Evgenije. Zvedela je, da je že nazaj. Kaj pomeni, da ga ni. Morebiti si ni v teh kratkih dnevih poiskal druge, kakor je naveda vojakov. Naj raje odločno pove, kaj misli! — Pismo je bilo pisano v razdraženem stanju.

„Le čakaj, pokazati hočem, da vojaštvo prestrogo sodite.“

Napisal je kratke besede:

„Pridem danes zvečer. Vzrok zveste tedaj. Če rabite prijatelja, sem vam na razpolago vsak čas, več pa ne. Ne morem in ne smem, dokler je še v meni kaj časti in ponosa.“

Pismo je dal pismonoši, mu stisnil malo napitnino in ga prosil naj zanese tja in tja.

Zvečer je prišel Olvinski miren in hladen. Opazil je na Evgeniji bledico in da je morala jokati. Sree ga je bolelo. Gospa mama je kazala nekak nemir.

Nekaj časa so sedeli pri mizi. Pogovor je tekkel nekako prisiljeno. Olvinski je pripovedoval o svojih opravkih, katere je bil imel v drugem mestu.

Konečno je djala gospa mama:

„In ko ste se vrnili, še pogledali niste k nam!“

„Sem, ali nikogar ni bilo doma“, je rekel in pogledal Evgenijo.

PRETEP MED ANARHISTI IN SOCIALNIMI DEMOKRATI.

Česki in nemški anarhisti so napovedali 21. t. m. v dunajskem XX. okraju shod, na katerem je bilo navzočih tudi veliko socialnih demokratov. Anarhisti in socialni demokrati so se pa tako prepirali, da se je shod razpustil. Anarhisti in socialni demokrati so se tako pretepali, da je bilo več ranjencev.

NOVICE.

n **Odličen gost.** Vtorek je obiskal naše uredništvo velik organizator Poljakov na Pruskem preč. gospod kanonik Adamski. Zelo se zanima za versko, politično in gospodarsko organizacijo Slovencev, posebej še za mlado katoliško probujenje na tržaških in istrskih tleh. Veselilo nas je slišati, kako sta utrdila Poljake „Kulturkampf“ in sedanje kruto preganjanje poljskega jezika, da stojte trdni v ljubezni do sv. vere in domovine. Poljaki na Pruskem imajo krepko katoliško časopisje in 27.000 krščansko socialno organiziranih delavcev. Res lepi uspehi požrtvovalnega dela. Čemu bi se pa mi strašili zaprek, ki se stavijo na pot našemu mlademu gibanju!

n **Spremembe v duhovščini.** Č. g. Slamič Anton je bil umeščen za župnika v Dekanih. Č. g. Jožef Macarol, župnik kontovelski je prezentiran za župnijo Škedenj.

n **Slovenci!** Dne 5. julja slavimo zopet god slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Plameni mnogobrojnih kresov bodo njima na čast plapolali po slovenskih bregovih. Kjer vidimo ta dan kresove, vemo da še tamkaj gori tudi ogenj narodne zavesti. Toda, ko se oziramo iz Maribora proti slovensko-nemški meji, se nam boječe in plaho vsiljuje vprašanje: Kako dolgo bomo gledali po teh sedaj še obmejnih hribih kresove v čast slovanskima bratoma?

Dogodki zadnjih časov nas vznemirjajo. Slovensko posestvo gine drugo za drugim. Slov. krščanska zveza za Štajersko nima denarja, da bi s pokupovanjem posestev posegla vmes. A nekaj drugega lahko stori — tudi z majhnimi gmotnimi sredstvi, ako ji slovenski rodoljubi po širni domovini priskočijo na pomoč. Z izobrazbo lahko budi, krepki in ojačuje slovensko narodno zavest naših bratov ob meji. To hoče v bodoče tudi storiti še v večji meri kot dosedaj. Že sedaj delujejo ob meji štiri Zvezina izobraževalna društva, in Zveza vzdržuje okoli Maribora več potovalnih knjižnic. Toda pomanjkanje sredstev jo ovira v obrambnem delu za mejo.

Obračamo se torej na Slovence vseh slovenskih pokrajin, naj letos proslave god sv. Cirila in Metoda s tem, da pošiljajo darove slovenski krščansko-socialni zvezi v Mariboru, ki se bodo uporabljali le za narodno delo ob meji.

Slovenci, spominjajte se obmejnih bratov!
Maribor, 18. junija 1908.

Slov. kršč. soc. zveza za Štaj.

n **Tiskovine za župne urade** ima na prodaj trgovina katoliškega tiskovnega društva v Trstu, ulica delle poste, št. 9. Za sedaj so na razpolago:

„To vas je razsrdilo“, je djala gospa mama ironično. „Ko bi vedeli, da pridete, bi pač ne šle iz doma.“

Olvinski je čutil ost, a ostal je miren.

„Nikakor ne gospa!“

Prej ji je rekel vedno gospa mama, a sedaj naenkrat samo gospa.

„Ne razumem vašega pisma, gospod!“

„Vprašajte gospodično Evgenijo, znabiti bo ona razumela.“

„Gospod“, je djala gospa trpk. Vi zopet nekaj sumite, kar gotovo ni res. Moja hčer je bila vedno poštna.

„Ne trdim, da bi ne bila.“

„Kaj pa imate zoper njo?“

„Nič. Ljubil sem jo, imel poštnene namene, a sedaj ne smem več. Za me je zgubljena! Jaz želim zvesto ljubeče žene, ne večče!“

„Kaj se je zgodilo?“

„Vprašajte njo!“

„Alfred, ti — vi me sodite krivično!“ je zahtevala Evgenija.

„Nič več, kakor zaslužite!“ — je odgovoril trdo.

„Veseli vas mučiti ubogo dete“, je djala gospa in brisala hčerki solze.

„Ako res ne veste, potem ne govorite gospa“, je dejal s tresočim glasom. Prikrival je razburjenje.

fides nativitatis, matrimonii, mortis, nota pro proclamationibus, testimonium denuntiationum matrimonialium. Vsi drugi formularji bodo zvršeni v najkrajšem času. Papir je tako izvršen, kakor se ni še dosedaj rabil za take tiskovine.

n **Izjava.** Po skoro štirinajst dnevnem molku je fer. akad. društvo „Balkan“ priobčilo to pot v sobotni številki ljubljanskega „Slov. Naroda“ „Poslano“, pod katerim sta v imenu društva podpisana dva bivša konviktoreca. V tem „Poslanem“ se prvič trdi, da mene ni bilo dne 27. maja v hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu, pač pa da je dognano, da sem bil tisti čas pri kaplanu g. Čoku. To je zlobna laž. Jaz ostanem neomajno do pičice pri tem, kar sem izjavil v številki 24. „Zarje“. Bil sem od 2 in pol do 7. ure nepretrgoma v hranilnici in sicer ne sam, pač pa je bil ves ta čas z menoj tudi g. kaplan Čok. Odposlancev „Balkana“ pa ni bilo in tudi ni nihče po meni vprašal. Priče so na razpolago. Pravtako ostanem pri tem, da ni moja krivda, če me odposlanca nista našla. Dejstvo je, da nikdar nista prišla tisti čas, ko se jima je reklo, da me dobita. To lahko dokažem s pričami in sicer s prav tistimi osebami, katere so odposlancema reklo, kedaj naj prideta, da me dobita in katere tudi lahko potrdijo, da odposlancev ob določenem času ni bilo.

Čudno se mi pa zdi, da gospodje v svojem „Poslanem“ odgovarjajo le na postranske stvari, na poglavitno, za kar se je šlo, pa molče. Ta molk nam pove, da so prav imenitno pogoreli.

Tudi svojo pravo liberalno barvo so pokazali gospodje, zbrani v društvu „Balkan“. Svojega „Poslanega“ namreč niso priobčili v „Edinosti“, kakor zadnji pot, pač pa v „Slov. Narod“, o katerem je znano, da je najbolj brezversko-liberalen list na Slovenskem.

Konečno izjavljam, da sem pripravljen, ako gospodom v „Balkanu“ ne zadostuje današnja izjava, vse svoje trditve do zadnje pičice dokazati pred sodiščem.

Viktor Cenčič.

n **„Edinostin“ shod pri sv. Ivan-u.** Društvo „Edinost“ je napovedalo na dan sv. Reš. Telesa v „Nar. dom“ pri sv. Ivanu shod, na katerem bi bil govoril dr. Slavik o volivni reformi za trž. mestni svet. Toda shoda ni bilo. „Edinost“ je drugi dan prinesla poročilo, da se shod za to ni vršil, ker so svetoivančani prosili, da se shod preloži na nedeljo. To pa ni res, ker shod se samo zato ni vršil, ker ni bilo udeležencev. V nedeljo pa se je shod vršil, udeležba je pa bila zelo pičila. Prisostvovalo je shodu okrog 80 ljudi, in še od teh je bilo domačinov komaj 20-30, drugi so bili iz mesta. Ali naj mislimo, da je začelo pri sv. Ivanu solnce „Edinosti“ zahajati? Teга mnenja so menda sami svetoivanški „narodnjaški prvaki“. Mučno jim je bilo, da niso več v stanu zbobnati na stotine pohlevnih ovčic skupaj, zato so se pa skušali pred dr. Slavikom opravičiti. Zvedeli smo namreč, da je eden izmed teh odgovoril dr. Slaviku, ko je le ta bridko tožil čez pomanjkanje udeležbe od strani domačinov: da je temu kriva — Marijina družba.

n **Tržaška dnevna cunja** si je, kakor smo že zadnjič na kratko omenili, v svoji petkovi številki preteklega tedna zopet enkrat privoščila osrednje semenišče v Gorici. Ves dopis je pisan tako zavito in hinavski, da bi moral človek, ki ne pozna natanko razmer v omenjenem semenišču, res ver-

jeti tržaški cunji. No, pa kakor navadno, je tudi to pot „Edinost“ svoje čitatelje prav pošteno potegnila za nos.

Prvič, „Edinost“ ne ve razločevati med administrativnim ravnateljem semenišča pa študijskim ravnateljem. Za prvega se nikakor ne zahteva, da bi bil doktor ali pa profesor bogoslovja, pač pa zadostuje, da je dober vzgojitelj. In tega gospodu Kastelicu pač nihče ne more odrekati. Študijski ravnatelj pa je vedno bil in bo vsakočasni goriški nadškof. Sicer pa msgr. dr. Gabrijelčiču gotovo ni ljubo, da se zanj zavzema ista „Edinost“, ki ga je svoječasno že napadala. Nadalje toži „Edinost“, da bogoslovec Vinko Baretič še-le sedaj išče avstrijsko državljanstvo. Gospodje, vzemite slovnico v roke in naučite se iz nje razločevati med preteklim in sedanjim časom, kajti to se je zgodilo že pred dvema letoma. Sicer pa ne vemo, kaj bodo rekli k temu bratje Hrvatje. — G. Baretič je namreč Hrvat, doma blizo Reke in „Edinost“, ki je drugače tako vnetja za Hrvate, pozivlja sedaj občinske zastope, da naj nikar ne dajo Hrvatju Baretiču domovinske pravice. Najbolj so se pa vezali gospodje, ko trdijo, da se je sedaj zavzel tržaški škof za bogoslovca Baretiča, ga poklical v Trst in nastavljal za prefekta v škofijskem konviktu. V konviktu je namreč za prefekta g. Mihelič, g. Baretič pa je še vedno v Gorici v semenišču. Ne vemo, so li gospodje okoli „Edinosti“, tako nevedni, ali pa tako zlobni, da namenoma lažejo.

n **Spomini na procesijo sv. R. Telesa.** Lepa je bila ta manifestacija sv. vere, kakoršne še nismo kmalu videli Tržačani v tako lepem redu in v tako mnogobrojni udeležbi. Največ je bilo gotovo v procesiji pobožnega slovenskega ljudstva in milo je donela po glavnih tržaških ulicah slovenska nabožna pesen. Nepregledne so bile vrste ženske in dekliske Marijine družbe. Zastavo s slovenskim napisom je sicer spremljalo par redarjev, pa bolj za parado kot za drugo. Trst se je že privadil temu slovenskemu napisu, malo več ga bode v očeh. Magistrat se sicer uradno ni udeležil procesije, vendar je okrasil pročelje občinske palače. Pred leti, ko se je prvokrat nesla zastava s slovenskim napisom v procesiji po mestu, se je tržaški magistrat tako raztogotil, da ni dal ne pevcev v stolno cerkev, niti okinčal občinske palače, niti se udeležil procesije. Počasi so se gospodje malo potolažili. Najprej so prišli pevci v stolno cerkev, potem je dobil magistrat preproge na okna in če pojde tako dalje, smemo upati, da pride čas, ko bomo videli tudi občinski zastop s svojo zastavo v procesiji. Saj ne bo vedno gospodoval žid Venezian. — Druga zanimivost iz te cerkvene slovensosti je pa dejstvo, da so par dni pred procesijo agitirali socialisti od hiše do hiše po obljubljenih delih mesta in šuntali ljudi, naj ne okrasijo svojih stanovanj s preprogami in zelenjem za dan procesije. Ni se jim posrečilo. Redkokedaj smo videli po ulici s. Michele in po starem mestu toliko preprog in zastavic kakor letos. — Še tretjo zanimivost naj navedem. V procesiji je pel dva evangelija č. g. Marsich, ki je bil 31. marca zaboden v cerkvi sv. Justa. Kakor se vidi, je gospod v naše veselje ozdravil popolnoma.

n **Romanje na Višarje.** Ženska Marijina družba priredi letos veliko romanje na Višarski hrib na Koroškem. Odhod iz Trsta s posebnim vlakom iz državnega kolodvora dne 8. julija ob 10 uri 7 m.

„Da, svesta sem si, a ne tega, česar me dolžite, ampak, da se motite. Povejte mi, kje in kaj sem pregrešila!“

Zopet je zaigral na ustah Olvinskega smehljaj, a to je bil grenek in žalosten smehljaj.

„Ne strašite se, Evgenija! Odpustiti vam ne morem več, ker ste trdovratna brez mere. Evo vam dokaza, da vas nisem krivo sodil.“

S tresočo roko je položil na mizo dve sliki. Samo hip in Evgenija je bila rdeča in bleda h kratu. Dihala je naglo, nato padla v medlevo. Alfred jo je zbudil zopet. Revica se je tresla po vsem životu. Gospa mama je samo strmela.

„Prevdari, kdor se večno veže ako srce srečju ne prilže“,

je rekel nemški pesnik Šiler. Slepo ne bom jemal dekleta za ženo in si napravljaj peklo. Odvežem vas gospodična vaših obljub, zahtevam in prosim, da vi storite isto. Kot prijatelj sem vam na razpolago vsak trenutek, a več ne. — Moja sreča je vničena, a da bi strmoglavil še dalje v prepad, se čutim premoškega. Zdravstvujte!“

Odšel je trdih korakov, dami ste pa molče sedeli in nemo zrlji v podobi.

Čez nekaj časa se je vsul iz črnih oči Evgenije potok solz in močil lepa lica. Mama je šla v kuhinjo. Niti besede ni očitala hčerki. Vedela je, da bo ta šola za njo najuspešnejše zdravilo. Razborski se pa ni smel več prikazati v hišo.

„Bilo bi boljše, da molčim, o vsem, boljše za vas in za njo.“

„A jaz hočem vedeti!“ je vzkliknila gospa.

„Povem vam tudi, ker zahteva to moja čast, katero je ona gazila s svojo nezvestobo!“ je djal Alfred.

„Je li res dete? Povej, izpričaj svojo nedolžnost.“

„Ni res mama! Gospod Alfred sumi zopet onega poročnika. Še videti ga ne maram. Res je šel parkrat, da me je spremil, a sem ga kmalu odpravila.“

„Samo šel?“ je vprašal Olvinski in čuden nasmeh mu je igral krog usten.

„Da, gospod, samo šel!“ odvrne dekle in mu kljubovalno zre v oko.

„Prepričana sem, da je moja hčer nedolžna. Nekdo vam jo je moral očrniti in vi ste mu verjeli!“

„Dalje, prosim!“

„Dalje . . . gedo je, ako vi kot učen mož, mislite in sumite tako neznačajno. Dobro jo poznate in veste, da kaj nepravdega ne bo storila.“

„Alfred, prisegam, da sem nedolžna vsake krivde, ki jo imate zoper mene!“

„Ne kolnite! Ne težite s tem še bolj svoje vesti in svoje duše. Čudno! Vi ste si svesta vaše nezvestobe, a da tajite tako trdovratno, to ne bi mislil.“

predpoldne, povratek v Trst dne 9. julija zvečer po 10. uri. Cena vožnje v III. razredu 8 K, v II. razredu 13 K. Vabijo se k romanju tudi drugi verniki. Listki se dobe pri slovenskih kaplanih v Trstu in pri odbornicah Marijine družbe.

n **Blagoslovljenje temeljnega kamna** za novo cerkev presv. Jezusovega Srca v Trstu se je vršilo včeraj na praznik presv. Srca po običajnem redu svečano in ob veliki udeležbi. Blagoslovljenje je izvršil prevzvišeni gospod škof ob 8. uri. Pokroviteljico nadvojvodinjo Marijo Valerijo je zastopala kneginja Frančiška Hohenlohe. Kakor slišimo bo delo sedaj hitro napredovalo in upati smemo, da se bo dvigala še pred letom dni v Trstu nova, prostorna in lepa hiša božja poleg javnega vrta. Darove za zidanje cerkve sprejema hvaležno škofijska pisarna, župni uradi in vodstvo ustanove ulica del Ronco 4.

n **Župnijska knjižnica** pri Starem sv. Antonu se je znatno pomnožila. Knjige se izposojujejo ob sredah popoldne od 3-4 in ob nedeljah od 2½-3½. Knjižnica je v stanovanju č. g. Jakoba Ukmar, via dei fabbri 2.

n **Kdor se želi zabavati**, naj se potrudi v nedeljo ali v pondeljek popoldne v Rojan. Tam priredi slovenska dekliska Marijina družba v svojih prostorih „Marijin dom“ (pod župniščem) dne 28. in 29. t. m. velezanimivo veselico s sledečim vspreedom: 1.) Deklamacija: Slovenski svet — Marijin dom. 2.) Sveta Neža; igrokaz v dveh dejanjih. 3.) Sveta Neža v nebeški slavi; živa slika s petjem. 4.) Jabolčna potica; smešen prizor. 5.) „Pri zibelci“; poje troglasno ženski zbor. 6.) Šaljivi prizori; predstavlja Alberti. 7.) „Škrjanček“ in „Studenčku“: dvoglasne pesmi. 8.) Kinematografske slike. 9.) Šaljivo srečanje z raznimi dobitki. Srečke po 10 stotink. — Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 40 stotink; sedeži po 20 stotink.

n **Na c. kr. državni gimnaziji** v Trstu je zvršilo šolsko leto že v soboto dne 20. t. m. Gimnazijo je obiskovalo 456 rednih dijakov in 6 privatistov, Med temi je bilo 138 Slovencev, 21 Hrvatov, 142 Italijanov, 144 Nemcev, 17 pa različnih drugih narodnosti. Po veroizpovedanju je bilo 371 katoličanov, 19 razkolnih Grkov, 27 protestantov in 45 židov. V vseh razredih je bilo 45 odličnih dijakov, 315 jih je gladko prošlo, 63 jih je propadlo, 31 jih bo pa smelo ponavljati izpit. Slovenščino je obiskovalo le 120 dijakov, kje je pa onih 18? — Zrelostni izpit je začel v pondeljek pod predstvom gimnazijskega ravnatelja Holzerja iz Pulja in traja do danes. Vdeležuje se izpita 34 dijakov.

n **Španski princ** Španska kraljica je dne 23. t. m. povila sinčka.

n **Angleška eskadra v Trstu.** Dne 13. julija pride v tržaško pristanišče velika eskadra ter ostane tukaj do 17. julija. En del brodovja odpluje potem v Pulj, drugi pa 17. julija v Reko in Šibenik. Vsa eskadra se meseca avgusta zopet sestane na Krfu.

n **Novi dvajsetkronski bankovci** so prišli te dni v promet.

n **Velika požara.** V Naszvalu na Ogrskem je pogorelo minolo nedeljo 450 hiš, med drugimi cerkev, šola, župnišče in občinska hiša. — Istega dne je pogorelo v Zirlu na Tirolskem 170 hiš. 200 rodbin je brez strehe. Ena oseba je zgorela.

n **Ne v Kanado!** Družba sv. Rafaela sviri pred izseljevanjem v Kanado (severna Amerika) Mnoge izseljence zvabijo na delo pri gradbi nove železniške proge in jih tam zlorablajo in mučijo kakor živino. Izseljenci, ki pridejo v Kanado, se morajo obrniti na tamošnji avstrijski konzulat ali pa na zaupne moze Rafaelove družbe.

n **Današnji številki** je priložen za tržaške naročnike računski zaključek Ljudske hranilnice in posojilnice za tržaško občino pri Sv. Ivanu. O tej hranilnici spregovorimo v kratkem kaj več.

Listnica uredništva. — Gg. dopisnikoma iz Oprtija: Za to številko prepezo. Prihodnjič. Opetovano prosimo p. n. dopisnike, da nam pošljejo dopise pravočasno in sicer samo na uredništvo ki je sedaj v ulici Acquedotto 91.

Opozarjamo na inserat katoliškega tiskovnega društva v Trstu, katero je otvorilo o binkošnih svojo prodajalno v ulici delle Poste št. 9 pri glavni pošti. Slovenci: Svoji k svojim!

n **Slovenska knjigovoznica v Trstu.** Te dni je odprl g. Anton Repenšek v ulici Cecilia št. 9 novo knjigovoznico. Ker je to prva in edina slovenska knjigovoznica v Trstu, jo prav toplo priporočamo!

šita od 5. do 12. julija po tem-le redu: V nedeljo dne 4. jul. v Bazovici, v pondeljek na Opčinah, v torek v Proseku, v sredo na Kontovelju, v četrtek v sv. Križu, v nedeljo pa na Katinari.

o **Sv. Ivan.** Pretečeno nedeljo je proslavila naša Mar. družba petdesetletnico lurske Mat. Božje z uprizoritvijo „Lurske pastarice.“ Za to predstavo je bila dvorana obrtnega društva veliko premajhna; vrtni se je moralo veliko ljudi, ker niso dobili več prostora. Pričakovanje ljudi je pa bilo tudi obilo poplačano. Dekleta so občinstvo kar očarale s svojo igro. Igralke so tako sigurno nastopale, kakor da bi bile vsaki dan na odru. Prav v zadregi smo, kateri igralci bi prisodili prvenstvo. Pohvaliti moramo splošno vse. Tudi občinstvo je pokazalo svojo zadovoljnost z obilnim ploskanjem. — V nedeljo dne 28. jun. bo pri nas procesija sv. Reš. Telesa. Po maši, ki bo ob 7. uri se razvije procesija.

o **Iz Sv. Križa.** — Letos smo prvokrat imeli procesijo na praznik presv. R. T. Vršila se je v najlepšem redu ob veliki vdeležbi in vzornem vedenju župljanov. Rude ih nebodijhtreba nismo opazili nikjer. Najbrže so še spali. Tako je prav. Mi prav lepo opravimo brez njih. Kakor druga leta se bo tudi letos in tako za naprej vršila običajna cerkvena slavnost na praznik sv. apostolov Petra in Pavla. Ker oni dan nikjer drugje v okolici ni procesije, pričakujemo veliko vdeležbo iz mesta in okolice. Prva sv. maša je že ob 7, druga ob 9, procesija izide ob 10. Izletniki odrinejo iz Trsta z vlakom ob 6-20, imajo priliko se vdeležiti cele slavnosti, oni pa, ki odidejo ob 9., pa cele procesije, ki je, kakor znano, ena najlepših v tržaški okolice. Izletnikom povemo že naprej, da jim ne bo žal, ako pridejo prih. pondeljek v sv. Križ. Za popoldanske izletnike povemo, da je slovesni blagoslov ob 3 in pol, ob 6. uri pa posebna pobožnost v cerkvi Lurske M. B.

o **Ogorčenje** zaradi netaktnega in nepatriotičnega ravnanja neke osebe v Škedenju v zadevi jubilejnega spreveda na Dunaju se še sedaj ni poleglo med ljudstvom. Povsod med priprostim ljudstvom slišiš ne baš lepe izraze na adresu nekaterikov. Gospodje naj bodo drugič malce bolj previdni, da ne zadenejo občutne strani ljudstva, kakor je ravno vdanost do cesarja.

o **Vtopil se je** v torek zjutraj pri sv. Mariji Magdaleni spodnji 18 letni mladenič Just Kriščak. Pravi vzrok ni znan. Pravijo, da je šel v smrt, ker je bil že več časa brez dela. Bil je namreč umetni kamnosek, ki je 4 leta pohajal c. kr. obrtniško šolo v Trstu in je že 2 krat dobil pohvalno darilo. V pondeljek zjutraj je odšel od doma in v torek zjutraj zgodaj ga je nekdo videl hoditi blizu vodnjaka, kjer se je vtopil. Predno je storil žalostni korak, je odložil pred vrati domače hiše zgornjo obleko, zlato verižico in srebrno žuro. Vsi se čudijo temu ker je bil ranjki pošten in pameten mladenič. Ker se mu je najbrže omračil um, je bil cerkveno pokopam.

o **Bazovica.** Po starem običaju se je tudi letos pri nas vršila procesija presv. R. T. z vso slovesnostjo. Možje, ženske, šolska mladež, vse v v najlepšem redu. Lepo petje, katero že znajo lepo peti naši pevci. Naj jim bo tem potom izrečena zaslužena hvala. Istotako čast gg. učiteljem, ki so iz lastne inicijative mladino pri sprevedu spremljevali, a posebej še č. gosp. učiteljici, ki je imela posebni oddelek belo oblečenih deklic zbranih v neposredni bližini Najsvetejšega, ki so imele vsaka svoj jerbašček s cveticami, da so jih sipale pred Najsvetejšim, ko se je dospelo do oltarjev. Oltarji so bili od pobožnih rok lepo napravljeni in okinčani. Med potjo so bila povsod, kjer se je pomikal spreved na obeh straneh postavljena drevesca. Tudi v cerkvi so bila na obeh straneh h klopem pritrjena drevesca. In prostovoljno, brezplačno so župljani vse to priredili. — Godba je tudi bila in lepo svirala med sprevedom. In neposredno pred vsakim blagoslovom se je svirala navadna pa vedno lepa melodija: „Sveto“.

In kaj je bilo še lepega? Kaj smo še imeli? Vojake smo imeli, Bošnjake. To so ti ljubi ljudje. Naše ljudstvo jih ne more prehvaliti. Kako dobrohotno človeka pogledajo. Kako prijazni so ti vojaki. Kako so mirni in kako zadovoljni videti. Nobene jeze, nobene trme ne zapaziš na njih brazih. Kako dostojno se povsod obnašajo. Dasiravno so tudi mohamedanci vmes, vendar nikoli nobe nega ne slišiš zakleti, nikoli ni nobenega vpitja. Tam v kakem kotu, kjer niso nobenemu na poti, premetavajo, kadar so prosti, veliki kamen za igro. To je vse njih razvedrilo. Sarži in tudi častniki jako lepo ravnaajo z njimi. Neka ljubka familijarnost vlada med njimi, podobna, kakor je bila nekdanj pri graničarskih polkih.

V cerkvi se vedejo lepo, spodbudno in dosti jih pride. Dasiravno jih je vselej le po eden bataljon tukaj, in je katoličanov le približno tretji-

na, jih pride vendar več v cerkev, kakor, kadar so od drugih polkov obenem dva batal. tu.

Pri sprevedu smo jih imeli pol kompanije v dveh oddelkih, drugi so pa bili komandirani k sv. maši. Pa tudi častniki so bili pri sv. maši in tudi s procesijo so šli ves čas od začetka do konca. Ob straneh pri nebesu jih je bilo 12 za špalir. Kompanija pa je pod vodstvom treh častnikov oddajala salve že med sv. mašo. Pri glavnem vходу je bil hornist, da jim je znamenje dajal, da so znali, kdaj vstreliti. Se ve da so tudi pri vsakem altarju po danem blagoslovu vstrelili. Častniki so jako prijazni in dvorljivi. Štirje, ki so kompanijo vodili so se uljudno odzvali povabilu k obedu. To so ljubeznjivi gospodje. Eden je slov. Štajerc, drugi pa Čehi. Tudi gg. učitelji so sprejeli vabilo, kaj pa da so bili zraven tudi g. župan, starsešini Rogavšič in Grapejšek.

Popoldne je bilo spet lepo petje med Božjo službo in vdeležba kakor zjutraj obilna.

Naj bode čast in hvala za ta lepi dan, ko so najsvetejšemu Zakramentu s tako slovesnostjo izkazuje dolžna čast, — najprej Bogu potem pa vsem, ki so pripomogli, da se je ta sv. slavnost tako lepo vršiti mogla. In danes, kaj sem slišal? Nekaj, kar je zavednem Slovencu prijetno slišati: „Naprej zastava slave“, ki jo je svirala vojaška godba Bošnjakov kroz Bazovico. Pred leti, menda bi se to ne bilo smelo. Pa vse se spreminja in še marsikaj se bo spremenilo tudi Wahrmundova sleparija se bo kmalu pokazala v svoji pravi luči. Wahrmundovci in njih pristaši, naj že bodo ali nemški ali češki, ali pa slovenski si bodo roge polomili nad streho sv. Petra.

Naročajte in razširjajte „ZARJO!“

Razne vesti.

r **Žalostne razmere** morajo vladati v Rusiji pri katoličanih. Neki Poljak iz Rusije, ki čaka na parnik za v Ameriko, je pripovedal, da so ga zaradi njegove katoliške vere odsodili v 10 letno ječo in potem na odgon v Sibirijo. Zato je vbežal z ženo in otroci v Trst, da gre za slepo srečo v Ameriko. Naprej ni mogel govoriti nesrečni mož, ker so ga zalile solze žalosti. Nekaterim pa se celo cedijo sline po tej deželi, kjer tako teptajo svobodno versko prepričanje. Gotovo bi ti ljudje tam dobro izhajali, ker bi zatajili svojo katoliško vero in se popravoslavili.

r **Sin ustrelil mater.** V Radencih pri Starem trgu v Belokrajni se je zgodil grozen zločin. Bilo je v petek, 12. junija zjutraj ob 5. uri. ko je poklicala mati Kata Butala svojega 17letnega sina Petra, češ, da naj vstane. On se je vstavil temu, ker pa ga mati le ni nehala prositi, naj vstane, je poskočil iz postelje ter šel naravnost po puško in ustrelil na mater in na mlajšega brata, ki je hotel braniti mater. Mati je izdihnila drugih dan v velikih bolečinah, za brata Jožico pa se še ne vé, bo li kedaj okreval, ker ima v nogi zdrobljeno kost in baje so bile kroglje rjaste. Morilec je vedno ravnal jako surovo s svojo materjo in bratom. Bil je tudi velik bogokletnež. Mladega zločinca je že prišla roka pravice.

r **Skrivnosten dogodek.** Nekateri listi poročajo sedaj z Dunaja jako senzacionalno vest, katere podrobnosti niso še znane. Ko se je cesar Franc Josip vozil ob obisku nemškega cesarja z njim s kolodvora v Šönbrun, sta se nahajali med gledavci tudi dve dami, ki sta vzbujali pozornost policijskega agenta. Predno se je cesarska kočija pripeljala mimo, je ena teh žensk segla v žep. V istem hipu jo je prijel detektiv in obe aretiral. V žepu te ženske so našli malo bombo, napolnjeno s hudim razstreljivom. Policijo je na ti dve ženski opozoril neki tovarnar. Dogodek so prikrivali do sedaj.

r **Južna železnica** namerava odpraviti že letos s 1. oktobrom retourvorne listke. To bo na občinstvo seveda zelo neprijetno vplivalo, posebno, ker je tarif železnice že itak izvanredno visok. Stvar še sicer ni končno določena, a utegne biti, ker si išče J. žel. vočigled rastočim izdatkom novih dohodkov.

r **Samoumor vsled strahu pred kaznijo.** Pretekli teden je 12 letna Frančiška Majhen, hči nekega zidarja v Zagrebu, zapustila iz strahu pred kaznijo dom in tavalala več dni okoli. Nato se je vrgla v neko lužo blizu nekega železniškega mostu blizu Save ter utonila.

Iz okolice.

o **Birmovanje v dekaniji Opčine.** Kanonična vizitacija in birmovanje v dekaniji Opčine se vr-

Vabilo

na

II. redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice za tržaško občino pri sv. Ivanu pri Trstu registrirana zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši dne 29. junija t. l. ob 7. uri popoldne v dvorani obrskega in konsumnega društva (pri cerkvi) pri sv. Ivanu 810 s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Volitev odbora.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Ödbor.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostnega števila udov, vrši se občni zbor uro pozneje in sklepa valjano ob vsakem številu udov.

Nova slovenska knjigovoznica v Trstu.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, častiti duhovščini p. n. učitelstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem otvoril svojo

knjigovoznico
Trst, ulica Cecilia 9.

Izvršujem vsa dela, od priprostih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. Vezanje raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjižic ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigovozsko stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

Anton Repenšek
knjigovez.

Prodajalna

katol. tisk. društva

ulica delle Poste 9.

ima v zalogi

voščene sveče

iz tovarne

Jerneja Kop ča v Gorici.

ZALOGA

likerjev v sodčih in butilkah
JAKOB PERHANC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor

vsakovrstnih najfinjših in starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerno. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Kdor hoče imeti **lepo in ceno vezane knjige** naj se potruži v

knjigovoznico

Antona Biecher,

(naslednik L. Paganl-ja)

Trst, ulica Madonna del Mare 6.

Izvršujejo se preproste kakor tudi najfinjše vezave knjig. Priporoča se preč. duhovščini

Josip Rože

Trst - mizarski mojster - Trst

Via Giulia. — Telefon šte. 1971.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna stavbinska in druga mizarska dela. Posojuje tudi različne odre in scenerije za vsako igro ali koncert. Postrežba točna. Cene **jako nizke.**

Kupite čevlje

— pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru —

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST

(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

— Ta mojster vam postreže po domače, —
z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge tudi od
neudov in jih obrestuje po

4 1/2 %

Davke plača hranilnica sama.
Za varnost vlog jamčijo udje

(350) z vsem svojim premoženjem v znesku približno tri **miljone kron.**

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustnem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetoivanske duhovščine. — Vsak krščansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.

Pozor!

Pozor!

Nova slovenska prodajalna!

Vendar enkrat imamo

sv jo prodajalno v Trstu!

Prva in edina

slovenska prodajalna
za nabožne reči!

Katoliško tiskovno društvo v Trstu

je odprlo po dolgem prizadevanju svojo prodajalno **MOLITVENIKOV, ROŽNIVENCEV, SVETINJ, PODOB, KIPOV, MONŠTRANC, KELIHOV, CERKVENIH OBLAČIL**, raznih **TISKOVIN** za župnijske urade, vse pisarniške potrebščine itd. itd. Prodajalna izvršuje tudi **NAROČILA IZ DEŽELE** točno in hitro. — Dosedaj smo se klanjali tujcem, sedaj pa „**SVOJI K SVOJIM!**“

Trst - Via delle Poste 9 (pri veliki pošti) - Trst

Razširjajte in priporočajte „ZARJA“